

СТИХ ЗА РАЗМИСЪЛ**МЕЖДУ РАБОТАТА И СЕМЕЙСТВОТО**

„Аз Те прославих на земята: извърших делото, което Ти Ми даде да върша.“ Йоан 17:4

Ужасяваща алтернativa - работата или семейството! Тя става още по-неразрешима, когато се отнася за християни, чувстващи дълга си в областта на Божията работа. Вярата поставя Бога над всичко, но цени и семейството. Понякога обаче в църквата се работи по начин, който изстиска силите, а ефективността е малка. Мно-

зина се борят с напрежението между служенето и семейството, за което трябва също да остане време за грижа, внимание и любов. Какво да се направи? Лесни отговори няма. Дори ап. Павел в 1 Послание към коринтийците, глава 7, признава тази битка.

В Евангелието от Йоан, гл. 17, Иисус се моли: „Аз Те прославих на земя-

та: извърших делото, което Ти Ми даде да върша.“

Мислили ли сте никога защо Христос каза тези думи, след като всичко, което имаше на лице след три и половина години, беше близък кърв от 12 мъже, стремящи се към надмошие, и по-широк кърв от хора, вярващи в Него главно поради добрините му?

Смятам, че Иисус може да каже „извърших дело-

то“ (в други преводи „свършил делото“) главно поради две причини: защото Неговата работа зависеше изцяло от Отец и защото тя състоеше в това, да открие характера му във всяко отношение.

Ние говорим много за завършване на работата ни като църква. Възможно ли е делото, което ще открие, че обичаме Бога повече от земните ни прите-

жания, да се корени не в опитите ни да спасим света, а в признанието, че сме неспособни да го спасим?

Мисля, че когато като църква започнем да разбираем своята неспособност, ще станем много повязани от Бога във всичко. Без значение колко библейски уроци даваме, колко проповеди проповядваме, колко литература сме разпространили,

колко съвещания сме посетили, колко хора сме съветвали, колко статии сме написали - винаги ще има още нещо, което може да се направи. Възможно ли е никога да извършим делото, за което Бог ни е призовал? Да, когато разберем, че сами никога няма да го направим.

Бонита Шийлдс, Адвентист Ривю, април, 2005 г.

Едно от най-съкровените ни вярвания като хора е, че човешките същества са абсолютните господари на Земята, а другите живи същества по лицето ѝ трябва само да ни служат - да бъдат ползвани за храна, опитомявани като домашни любимици или за всичко друго, което ни хрумне. В какво обаче вярват християните, които изповядват Христос - как ние би трябвала да се отнасяме към животинския свят?

Божияте мотиви, ценностна система и отношение към нас - такива, каквито са разкрити в Писанията, трябва да определят нашите собствени мотиви и ценностна система в отношенията ни със заобикалящата ни среда. А характерът, който развиваме тук, ще бъде пренесен непроменен на небето. Чрез вяра в Христос можем да живеем според Божиите принципи - такива, каквито са изявени в Библията.

Един от тях е този за настойничеството. Откриваме го в Битие: „И Бог каза: Да създадем човека по Нашия образ, по Наше подобие; и нека владее над морските риби, над небесните птици, над добитъка, над цялата земя и над всяко животно, което пълзи по земята“ (Битие 1:26).

Някои използват този текст, за да докажат, че каквото ѝ да правим на животните, то е приемливо за Бога. Правилно ли е обаче текстът да се прилага така?

Принципът на Власта на настойника

Всички животни по земята принадлежат на Бога. „Заштото Мои са всичките горски зверове и добитъкът, който е по хиляди хълмове.“ (Псалм 50:10) „Понеже чрез Него бе създадено всичко, което е на небесата и на земята.“ (Ко-лосяни 1:16) Не можем да притежаваме онова, кое то е Божия собственост, ние само се грижим за него. В Битие 1 глава Христос ни дава право на власт, а не на собственост.

Какво всъщност значи „нека владеет“?

Давид описва как властта добрият цар: „Той ще владее от море до море и

от Ефрат до краищата на земята... Защото той ще избави сиромаха, когато вика. И угнетения и безпомощния. Ще се смили над сиромаха и немотния. И ще спаси душите на немотните. От угнетение и насилие ще изкупи душите им...

за Едемската градина, бяха настойници на Божиите творения (Бит. 2:15). Властват им не трябва да бъде тиранична или диктаторска - с такава красота се разкрива пред нас властта на самия Бог. Точно така и подчинените на

мери за това са заповедта да се унищожат хананците (Иисус Навин 1-12 гл.), убиването на Ахан (Иисус Навин 7 гл.), смъртта на Надав и Авиуд, Корей, семейството и близките му (Левит 10 гл., Числа 16 гл.).

други, при които има да личат по-добри варианти. В съвременното общество все по-големи пресловки възприемат вегетарианския начин на хранене. Някои хора (най-вече тези, които полагат доверието си в Библията) го правят, тъй ка-

зелементи, за които никога се е смятало, че са запазена територия само за хората, са били наблюдавани от учениците и в животинския свят. Това са например употребата на инструменти, полагане на усилия за оформяне на хабитата, развиване на култура, използването на език за общуване.¹ Според някои християни атрибутият „живва душа“ не може да бъде отнесен към животните. Но дори и това становище не може да бъде подкрепено. В Битие се казва: „И Господ Бог създаде човека от пръст из земята и вдъхна в ноздрите му жизнено дихание; и човекът стана жива душа“ (Бит. 2:7). Обърнете обаче внимание на следния текст: „Две по две от всяка твар, която има в себе си жизнено дихание, влязоха в ковчега при Ној“ (Бит. 7:15). „Вторият ангел изля чашата си в морето; и стана кръв като на мъртвец, и всяка жива твар в морето умря.“ (Откровен. 16:3) В телата на животните Бог вдъхна същото жизнено дихание, превърнало човека в жива душа. В това отношение те са идентични с нас.

Единствената разлика помежду ни е, че ние сме направени по Божий образ, което значи най-вече, че можем да избираме между право и грешно. Но по отношение на болката и страданието между нас няма разлика! Чувстваме болка, защото сме гръбначни и имаме нервна система. Всички гръбначни животни - бозайници, птици, влечуги, риби и земноводни - имат нервна система, подобна на човешката, със способността да възприема болката.²

Животните също така изпитват чувства и притежават интелект. „Мислят“ и вземат решения въз основа на натрупания си опит. Безброй книги са били издадени, в които е документирано поведение, доказаващо животински емоции и разум.³ Елы Уайт пише: „Интелектът, показан от много безсловесни животни, се доближава толкова до човешкия, че една тайна изненада

Как се отнасяме с животните?

Интересува ли се Бог от това, трябва ли да се интересуваме ние?

Винаги ще се възнася молитва за него и цял ден ще го благославят... И ще се благославят в него човечите. Всичките народи ще го облажават.“ (Псалм 72:8-17)

Описаният цар владее над подчинените си и те го благославят.

Това е красиво описание на Божието Владичество

описание на Христос, Който е Господар над всички нас. „Неговото царство владее над всичко.“ (Пс. 103:19) Иисус е нашият Цар! За да упражняваме правото си на власт над животните, трябва да разберем как Той властва над нас, тъй като Бог е над нас точно както ние сме над животните.

Какво се включващо в правото на Адам да „владеет над...“? „И Бог ги благослови. И рече им Бог: „Глодете се и се размножавайте, напълнете земята и обладайте я; и владеете над морските риби, над въздушните птици и над всяко живо същество, което се движи по земята. И Бог рече: „Вижте, давам ви всяка семеносна трева, което е по лицето на цялата земя, и всяко дърво, което има в себе си плод на семеносно дърво; те ще ви бъдат за храна“ (Битие 1:28,29). Едно от най-ясно определените неща, което не беше включено в правото ни да владеем над животните, бе това, да ги ползваме за храна.

Адам и Ева се грижеха

на властта на царя, споменати в Псалм 72, са благословени и самите те благославят.

Но Сатана замъгли съхващането ни за Божието господство, представи ни Бога като тиранин, който своеволно решава кого да спаси и кого да погуби. Сатана причинява природни бедствия, след което ни убеждава да ги наречем Божии дела. Когато хората загиват от глад, болести или нещастни случаи, ни подсказва да хвърлим вината върху Бога. И точно както извращава представата ни за Божието господство над нас, така изкривява и разбирането ни за властта, която имаме над животинския свят.

Да отнемем живот

Като последица от греха, на хората бе разрешено да убиват животни. Въпросът обаче е кога е приемливо да се стори това. За да отговорим, нека видим какво е записал Бог за случайте, когато може да се отнеме човешки живот.

1. В случай на предумишлено убийство или големи религиозни нарушения, като например спиритистки практики (Левит 20:6, Числа 35: 16-21, 26-28).

2. При самозащита - когато други народи го нападаха, Израил трябваше да се отбранява (1 Царе 4:7, 17-18 гл., Съдии 6-8 гл.).

3. При Божия заповед или Божие действие. При-

При животните не можем да приложим най-тежкото наказание поради криминални или морални престъпления. Те не могат да наручат Божия закон, от което произтича, че няма как да им се търси и морална отговорност. Могат обаче да бъдат убивани от хората при самоотбрана. Ако животното нападне човек, то трябва да бъде убито (Вих 1 Царе 17:34-36) (не обаче да бъде застрашен или напълно изтребен целият вид - каквато е съдбата например на бенгалския тигър или вълчите популации по света).

Когато Бог разпореди убийство

Подобна заповед от Божия страна можем да видим в две насоки. Първо, това са животинските жертвоприношения, разпоредени след грехопадението. Тези ритуали насочват хората към Христовата жертва и имаха за цел да разкрият страховитата страна на греха. Когато Иисус бе разпънат на кръста, Той прекрати този вид богослужение (Мат. 27:50,51). На второ място, това е убийството на животни за храна, което бе разрешено едва след потопа и бе ограничено до определени животински видове, т. нар. чисти животни. В някои култури необходимостта от употребата на мясо е сравнение с хората или пък изобщо не изпитват болка.

Мнозина смятат, че животните страдат по-малко в сравнение с хората или пък изобщо не изпитват болка. Според вярващите в тази теза причината за това е, че те са различни от нас. Дали наистина това е така? Множество от социални и поведенчески

то това е първоначално определената дума за човешките същества, поради което е и най-добрата. За други вегетарианството почти напълно премахва жестокото отношение спрямо животните. (Бих добавил, че дори и мясо днес да бъеш напълно здраво, то все пак нямаше да бъде добър източник за храна поради нечуваните жестокости в индустриалното му добиване.)

Страданието на животните

Кога е допустимо да причиним страдание на животни? Може би отново в същите случаи, при които е приемливо да причиняваме страдание на човешки същества. Сещам се за два такива възможни:

1. Дисциплина. Да накажеш дете, да затвориш крадец или пък да заточиш народ за 40 години в пустинята са все форми на дисциплина.

2. За да спасиш живот. В ума ни моментално извика хирургът, който причинява болка, но спасява живот.

Мнозина смятат, че животните страдат по-малко в сравнение с хората или пък изобщо не изпитват болка. Според вярващите в тази теза причината за това е, че те са различни от нас. Дали наистина това е така? Множество от социални и поведенчески